

ענג שבת

כ"ג באייר ה'תשע"ג 03.05.2013
 פרשת: בהר בחקתי - במדבר - שבועות
 יוצא לאור ע"י העמותה להשרשת ערכים יהודיים לאומיים
 עלון מס' 15 (1089) (שנה עשרים ושבע)

אקראי אלץ שבת ארץ מי יבא ארץ ארץ ארץ

מועדי השבת בהר בחקתי
 ער"ש מוצ"ש

י-ם	18.45	20.01
ת"א	19.00	20.03
ח'פ"ה	18.53	20.04
ב"ש	19.02	20.02
אילת	18.55	20.00

זמני היום והלימודים היומיים:

משת בהר בחקתי - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	4.04 - 4.11
זמן הנחת תפילין	4.34 - 4.41
הנץ החמה (מישור)	5.48 - 5.53
הנץ החמה (הנראה)	5.52 - 5.57
ס"ז ק"ש מג"א	8.21 - 8.24
חצות היום	12.37 - 12.38
מנחה גדולה	13.12 - 13.12
שקיעת החמה	19.27 - 19.23
צאת הכוכבים ב'	20.17 - 20.13

דף יומי: ערובין נז - סג
מועדי השבת במדבר
 ער"ש מוצ"ש

י-ם	18.50	20.06
ת"א	19.05	20.09
ח'פ"ה	18.58	20.10
ב"ש	19.07	20.08
אילת	19.00	20.06

זמני היום והלימודים היומיים:

משת במדבר - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	3.57 - 4.03
זמן הנחת תפילין	4.27 - 4.33
הנץ החמה (מישור)	5.43 - 5.47
הנץ החמה (הנראה)	5.46 - 5.51
ס"ז ק"ש מג"א	8.17 - 8.20
חצות היום	12.37 - 12.37
מנחה גדולה	13.12 - 13.12
שקיעת החמה	19.32 - 19.28
צאת הכוכבים ב'	20.22 - 20.18

דף יומי: ערובין סד - ע

לזמנים נוספים בכל הארץ שלח את המילה "זמן" ובקשתך למספר 1315.
 לדוגמה: "זמן שקיעה מחר בטבריה"
 את העלון ניתן למצוא באתר www.yeshiva.org.il
 ובמבוא מדרשת בקטגוריית עלוני שבת www.moreshet.co.il
 ב"מדעי יהדות" smulady@netvision.net.il
 כתובת: רח' בלוק 3, ת"א
 טל: 03-5234063, פקס: 03-5234054
 דוא"ל: smulady@netvision.net.il
 דפוס: אקסטרה פרינט 50-54-1700

רואים את הקולות

התורה מתארת את ההתגלות במעמד הר סיני, ואומרת: "וכל העם רואים את הקולות" היתכן? האם הם אכן ראו קולות?
 במדרש מובאות שתי דעות: לפי הדעה האחת הם ראו את אשר רואים ושמעו את ששומעים. לפי שכך הוא לשון הפסוק כולו: "וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן". אם כן הם ראו את הלפידים ואת ההר עשן, ושמעו את הקולות ואת קול השופר. לפי הדעה האחרת הם אכן ראו את הקולות. הכיצד?
 כיוצא בזה מצאנו בעקדת יצחק. ה' אמר לאברהם ללכת אל ארץ המוריה "והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אומר אליך". היינו אברהם אמור לשמוע את דבר ה' אשר יאמר לו איה צריך להיות מקום העקדה. אבל מיד אחר כך כתוב "וירא את המקום מרחוק". נמצא כי אברהם איבנו ראה את שאמור היה לשמוע. ניתן לפרש כי כוונת האמירה אשר אומר אליך, אינה דווקא בדיבור, אלא לשון זו בהחלט כוללת גם סימן אחר שיכול היה ה' לתת לאברהם איבנו. אבל בפשט הדברים קרוב יותר להבין כי הכוונה היא שהוא ראה את שאמור היה לשמוע, וכמו "וכל העם רואים את הקולות".

ניתן לפרש כי קיים הבדל מהותי בין ראייה לשמיעה. ראייה היא כללית, אני רואה חדר משחקים, ורק כאשר אני מתמקד, אני יכול למצוא פרט זה או אחר. לעומת זאת שמיעה היא פרטית: "תרי קלי לא משתמעין" רק כאשר עושים מאמץ ניתן לשמוע יותר מאשר קול אחד. משום כך הגמרא שעיסוקה הוא בפרטי הדינים, והיא מבקשת לברר, היא משתמשת בביטוי "תא שמע". לעומת זאת בזוהר תמיד משתמשים בלשון "תא חזי", כי הזוהר מבקש את קול הא-להות - הכללי, בכל פרט.
 אם אברהם איבנו היה מתמקד בפרטים, הוא לא היה עומד בניסיון, הלוא ה' אמר לו דברים והיפוכם. הוא עמד בניסיון משום שראה את האל מעבר לפרטים. אם אבותינו היו רק שומעים את הקולות, מרוב עצים הם לא היו רואים את היער, את ה' שהוא מעבר לקולות. עם ישראל ראה את הקולות, הבין את שנמצא מעבר למצוות כאלה ואחרות, ולכן יכול היה לקבל את התורה.

הסבר אחר על פי מרן הרב קוק זצ"ל: הגוף הוא מוגבל וכל אבר בגוף מבצע פעולה אחת: העין רואה, האוזן שומעת וכו', אבל ההבנה הפנימית, הנשמטית אינה מבחינה ביניהם. כאשר האדם מתעלה לרוחניות גבוהה, הוא רואה קולות ושומע מראות. אברהם איבנו התעלה בעקדה, והיה כולו רוחניות כשרפי קודש, כך שהוא ראה קולות. כך גם עם ישראל במעמד הר סיני, הם הגיעו למצב של התפשטות הגשמיות, רוחניות כזו שהם ראו את הקולות כפי שהם ראו את הלפידים, הם ראו וחשו את קול השופר בדיוק כפי שחשו שההר עשן.

אילו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה - דיינו. הכיצד?
 משום שקודם המעמד הנורא היתה הקדמה: "ויהי קולות וברקים וענן כבד על ההר, וקול שופר חזק מאד". היתה התגלות שכינה, והתגלות זו קודמת במעלה לקבלת התורה. כי קבלת התורה תלויה בכך שקדמה לה התגלות שכינה. קבלת התורה ללא קבלת הקדוש ברוך הוא אינה כמעט כלום. ולכן בכח הקירבה לפני הר סיני הכריזו ישראל נעשה ונשמע, ואילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה, גם כך דיינו.

הרב שמואל דוד, הרב הראשי לעפולה
 העלון מוקדש לזכר ולע"נ
 יקיר תל אביב ויקיר החינוך הדתי
 ר' יוסף בן זכריה עווד ז"ל,
 נפטר ב-ב' בסיון תשנ"ט, יהי זכרו ברוך!

"זכרו מעמד הר סיני שצונו הקב"ה לזכרו תמיד...". כותב הרמב"ם באגרת תימן. "מה ענין שמיטה אצל הר סיני" מקשה רש"י על פתיחת פרשת בהר "וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר" (כה, א). רש"י עונה שכל המצוות, פרטיהם ודקדוקיהם ניתנו בהר סיני... "כך שנויה בתורת כהנים" (רש"י שם). הרמב"ן בהקדמתו לספר ויקרא קובע: "הספר הזה הוא תורת הכהנים והלוויים". אלא שגם לפי הרמב"ן פרשת בהר, מתחילתה ועד סופה אין בה כל מצוה או איזכור המיוחד לכהנים או לעבודה בבית המקדש. אכן, מה ענין שמיטה להר סיני ומה המיוחד לפרשת בהר סיני שנקבעה בספר הכהנים? אלא שנראה שפרשת בהר היא אחת הפרשיות הממחישה את ייחודו של עם ישראל, של, 'ואתם תהיו לי' ממלכת כהנים, ר'גוי קדוש'.

הרמב"ם באגרת תימן לאחר שפתח במעמד הר סיני ממשיך: "וצונו ללמד אותו (מעמד הר סיני) לבנינו... וראוי לכם אחינו שתגדלו בניכם על המעמד ההוא הגדול, ותספרו בתוך קהל ועדה גדולתו והדורו - שהוא עמוד שהאמונה סובבת עליו, והטענה המביאה לידי האמת". מעמד הר סיני גדול ונשגב עד שבעלי ההגדה (של פסח) טרחו ואמרו לנו: "אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה - דיינו".

לכאורה היינו צריכים לקבל את התורה מיד ביציאת מצרים ולמה המתנו עד חודש סיון? אומר בתנחומא ישן: "אמר הקב"ה: התורה כולה שלימה, שנאמר: 'תורת ה' תמימה', אתן אותה לדור זה ויש בהן בעלי מומין? אלא צריך שתהיה בו גם שלמות גופנית. לקבלת התורה צריך הכנה, צריך שלמות גופנית ורוחנית. והנה ב-ג' בסיון כשישראל קיבלו את התורה במדבר הם שמו פניהם לישראל... אבל, אופס... חל עיכוב. גם ירושת הארץ צריכה הכנה. העיכוב של ארבעים שנה במדבר רק העצים את הכניסה לארץ. העיכוב בגאולה עד לשנת תש"ח והמחיר הכבד ששילמנו בהיותנו בגלות נרדפים ללא מדינה רק הגביר את השאיפה העזה וחיסן אותנו בדרך למדינה משלנו ולמימוש ההבטחה האלוקית על הארץ. "ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחדיו", אמר דוד המלך (ירושלמי בבא קמא פ"ז ה"ז) - עיר שמחברת את ישראל זה לזה. התורה ניתנה במדבר במקום שומם שגם עשב לא יצמית. יום מתן תורה, חג השבועות שהוא חג הביכורים, דבר והיפוכו. הביכורים סמל של צמיחה ופריחה. בהפכים אלה רואה הרב זוזן רמז גדול - עולם בלא תורה הוא מדבר ועם תורה הוא ביכורים.

תנאי נוסף לשלמות בקבלת התורה הוא אחדות ושלוה על ישראל, זהו שאמר הכתוב: "ויחן שם ישראל נגד ההר" (יט, ב) - "כאיש אחד בלב אחד" (רש"י שם ע"פ המכילתא). לא "ויחנו" במחלוקת כמו בשאר תחנות המסע אל הארץ או "ויחן" כאיש אחד בלב אחד.

האחדות בישראל תנאי הכרחי בקבלת התורה. חבל שישנם בתוכנו מי שמרבים פירוד בישראל בשם התורה כביכול. אמנם, חלילה לותר על הלכה או אפילו חלק ממנה, אבל יש לעשות הכל כדי להרבות שלום ואחדות בישראל.

בשנת הרב משה שאול קליין שלי"ם מוצ"ב בד"ץ דמחן הגד"ש ואור שלי"ם א.

• בדיקת תפילין ותיקונים

• במקום עורכים בדיקת מחשב למזוזות, פרשיות ונ"ך.

לפניה, להתייעצות ולהזמנה: 09-8870673

מפעל תפילין
 יצור בחי תפילין
 גסות מהודרות בכל
 הנוסחאות

זיס 77
 זיס 77

נאו"ת דש"א נופש, אירוח ותרבות, ארגון שבתות עיון ושבת חתן

מאון כינר אילי וכן ירושלים

בית בארחה נאות לסיור-בית מאיר

שבועות
 ה'ו' סיון תשע"ג 14-15/5 (לילה אחד).
 3 מניינים. אפשרות לחדר אוכל פרטי. שיעורים והרצאות. תיקון ליל שבועות.
 בהשתתפות: פרופ' צבי מלאכי, ד"ר חגי בן ארצי, הרב יוחנן פריד ואחרים.
 שיבוץ החדרים לפי סדר ההרשמה.

• שבועות במלון כינר הגליל - שני לילות
 ה'ז' בסיון 14-16/5/13
 בהשתתפות: להקת מפתח סול, דוד פישר, קובי אריאלי, הרב ד"ר דניאל טרופר, הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ ואחרים.

• שבועות במלון דן ירושלים
 לילה אחד במחיר מיוחד.
 בהשתתפות: החזן ישראל פרנס והרב חיים הורוביץ.

לפרטים והרשמה: שמעון נייך: 052-3611441, פקס: 08-9268663

שבת פרשת בהר בחקתי
ההפטרה: "ה' עזי ומעוזי" (ירמיהו טז, ט).
מברכים החדש: סיון
המולד: יום שישי בבקר, שעה 7, 49 דקות ו-16 חלקים.
ראש חודש סיון ביום השישי הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה.
אומרים "אב הרחמים" ואין מזכירים נשמות.
במנחה פרקי אבות: ה'.

יום רביעי - כ"ח באייר - יום ירושלים
"שאלו שלום ירושלים ישליו אהבין".
הרבנות הראשית לארץ ישראל קבעה את יום כ"ח באייר: "כיום חג, שמחה והודיה לה' על הישועה הגדולה והנשגבה של שחרור ואחד ירושלים הבירה, בירת הנצח של עם ישראל כפי ששר דוד מלך ישראל ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו". ומצוה גדולה לשמוח, לרקוד ולשיר ולעלות לרגל ירושלימה".
ביום שלישי בערב, תפילת ערבית חגיגית כביום העצמאות. כך גם בתפילת שחרית ביום רביעי, כולל הלל שלם בברכה. יום כ"ח באייר, יום שחרור ירושלים, זכה להכרת המחוקק הישראלי. בחוק מיוחד, חוק יום ירושלים, התשנ"ח-1998, נאמר בסעיף 1: א. הכנסת מכריזה בזה על יום כ"ח באייר כעל יום ירושלים שיוחג מדי שנה בשנה כחג המדינה ויקרא בשם 'יום ירושלים'. ב. יום ירושלים הוא יום בחירה; לצורך סעיף זה, 'יום בחירה' - יום שהבחירה בידי העובד לצאת לחופשה או לעבוד; בחר העובד ביום חופשה, יובא היום במניין ימי החופשה שלו. ג. שר החינוך רשאי לקבוע פעילויות חינוכיות שייחדו ליום ירושלים.

כמה עובדות במאבק על ירושלים
במשך יותר מ-3,300 שנים ירושלים היתה הבירה היהודית. ירושלים בנות לא היתה בירתה של ישות ערבית או מוסלמית. אפילו הירדנים, כשהם כבשו את ירושלים, לא עשו אותה לבירתם ומנהיגים ערביים לא ביקרו בה.
ישראל היתה למדינה ב-1312 לפנה"ס, אלפיים שנים לפני קום האיסלאם. פליטים ערבים בישראל החלו להזדהות כפלשת'נים ב-1967, שני עשורים אחרי הקמת מדינת ישראל המודרנית. השליטה הערבית לאחר הכיבוש ב-635 לפנה"ס נמשכה רק 22 שנה.
ירושלים נזכרת יותר מ-700 פעמים בתנ"ך ואף לא פעם אחת בקוראן. דוד המלך ייסד את העיר ירושלים, רגלו של מוחמד לא דרכה בה. יהודים מתפללים עם פניהם מופנות אל ירושלים, מוסלמים מתפללים עם גביהם אל ירושלים. בזמן השלטון הירדני, אתרים יהודיים קדושים בוזזו וליהודים נשללה זכות הגישה אליהם. בשלטון היהודי כל האתרים המוסלמים והנוצריים נשמרו ונפתחה הגישה אליהם למאמיני כל הדתות. האו"ם שתק כאשר נהרסו 58 בתי כנסת בירושלים ע"י הירדנים. האו"ם שתק כאשר הירדנים בשיטתיות חללו את בית הקברות היהודי העתיק בהר הזיתים. האו"ם שתק כאשר הירדנים אכפו מדיניות כמו אפרטהייד שמנעה מיחידים להגיע להר הבית ולכותל המערבי. הרמב"ם - הלכות בית הבחירה, פרק ו' הלכה טז: "... ולמה אני אומר במקדש ירושלים, קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא, ובקדושת שאר ארץ ישראל, לענין שביעית ומעשרות וכיוצא בהן, לא קדשה לעתיד לבוא? לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה אינה בטלה. והרי הוא אומר: 'השמימות את מקדשכם' (ויקרא כו, לא). ואמרו חכמים: 'אף על פי ששוממין - בקדושתן הן עומדים'"

יום המישי: ערב ראש חודש אומרים יום כיפור קטן במנחה ואין אומרים תחנון.
מיום שישי י"ח סיון ועד יום רביעי י"ג בסיון אין אומרים תחנון. אין מזכירים נשמות ואין מתענים (שולחן ערוך תצד, 701).

בספר התורה השני קוראים למפטיר "וביום הביכורים" (במדבר כח, כו).
ההפטרה: "ייהי בשלושים שנה" (יחזקאל א, א). לאחר ההפטרה אומרים בקהילות האשכנזים "זכור" ו"אב הרחמים" (משנה ברורה תצד, יז).
בעדות המזרח יש קוראים עם תפילת מנחה מגילת רות, ויש שנהגו לקרוא בליל שבועות. כן נהגו לומר את ה"אזהרות" של רבי שלמה אבן גבירול (ויש שנהגו לומר ה"אזהרות" של רבי יצחק אלברצ'לונג).

מי שלא ישן כל הלילה כיצד ינהג בבקר:
אשכנזים: מברך את ברכות השחר ללא 'אלקי נשמה', ברכות התורה, 'מעבעיר שינה מעיני', אותן אינו מברך, וישתדל לשומען מחבר שישן בלילה (משנה ברורה מו, כד ומז). החזון איש הציע למי שהיה ער ולמד בלילה, להמשיך ללמוד עד שימצא מי שיוציא אותו בברכות התורה. לגבי ברכת על נטילת ידיים ואשר יצר, ידאג להתפנות לפני התפילה ואז יאמר ברכת נטילת ידיים ואשר יצר (משנה ברורה ד, ג, ו-ל).

בני ספרד: לאחר חצות - יברך כל ברכות השחר, אפילו היה ער כל הלילה, פרט לברכת נטילת ידיים ואשר יצר, שלא יברכן אלא ישמע מחבר שישן. אם התפנה יברך רק אשר יצר. ברכות התורה יכול לברך, אבל משהאיר היום (כפ החיים מו, מט. כך הורה למעשה הגר"צ אבא שאול).

תיקון ליל שבועות
נהגו להקדיש את כל ליל החג ללימוד תורה. מקור המנהג הוא בזוהר, שחסידיים הקדמונים לא היו יושנים בלילה זה אלא היו יושבים ועוסקים בתורה, חורזים מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים ומכתובים למדרשי הכתובים וסודות התורה. ה'מגן אברהם' מנמק מנהג זה, שהוא בא לתקן את הפגם שבלילה לפני מתן תורה לישראל היו יושנים כל הלילה והוצרך הקב"ה להעיר אותם, כמובא במדרשים (שיר השירים רבה א, יב; פרקי דר' אליעזר מא): 'ישנו להם ישראל כל אותו הלילה... בא הקב"ה ומצאן ישנים, התחיל מעמיד עליהם... (ומכאן הקשו על ר' אברהם אבן עזרא שכתב (שמות יט, יא): 'זאולי לא ישן אדם מהם בלילה, שישמעו קול השם בבקר, כדרך כהן גדול ביום הכיפורים'. ע"פ דברי הזהר תיקנו חכמי הסוד סוד לימוד לליל שבועות, שבו משולבים תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, ספר הזהר וסדר תרי"ג מצוות (ראה על מקור המנהג בספר השל"ה, מסכת שבועות, מתוך מכתב של ר' שלמה אלקבץ (בעל 'לכה דודי'). יש קהילות בעדות המזרח, שע"פ דברי החיד"א אין לומדים בסדר ה'תיקון' את המשנה.

מגילת רות
נהגים לקרוא מגילת רות בחג השבועות. ויש קהילות שלא נהגו לקרוא מגילת רות בציבור, אלא כל אחד קורא אותה לעצמו. מקורו של המנהג הוא במסכת סופרים: 'ומה עניין רות אצל עצרת, שנקראת בעצרת בזמן מתן תורה? ללמדך שלא ניתנה תורה אלא ע"י ייסורין ועונין. ונאמרו טעמים נוספים, ומהם: * חג השבועות חל זמן הקציר ובמגילת רות נאמר 'בתחילת קציר שעורים'. * 'רות' בגימטריא שש מאות ושש, שקיבלה על עצמה תר"ו מצוות נוסף על שבע מצוות שהיתה חייבת בהן, ומעתה חלו עליה תר"ג מצוות. וכיוצא בזה יש ישראלי, עם קבלת התורה נתחייבו בתר"ו מצוות נוספות על שבע מצוות בני נח - סך הכל: תר"ג. * מגילת רות מייחסת את דוד המלך לרות המואביה, שהיה מצאצאה - ודוד נולד בעצרת ומת בעצרת. * כדי לפרסם ולהדגיש, כי תורה שבכתב ותורה שבעל פה כרוכות יחד; שכן רות המואביה הותרה לבוא בקהל רק מכוח תורה שבעל פה ע"י דרשת חכמים 'מואבי' - ולא מואבית'.

הכתובה
בהרבה מקהילות ספרד נהגו שעם פתיחת ההיכל להוצאת ספרי תורה, אומרים נוסח 'כתובת נישואין' שבין 'בני הזוג',

כנסת ישראל והתורה, שחיבר אותה המקובל רבי ישראל נג'ארה.

אקדמות
משעלה הכהן שנקרא לתורה ובטרם בירך את הברכה שלפני קריאת התורה, נהגו בקהילות אשכנז לומר בניגון מיוחד את הפיוט 'אקדמות', שיש בו שבח גדול ועצום לבורא עולם, ולעם ישראל שקיבלו התורה, ועל השכר הרב והטוב שצפון להם ממנה לעתיד לבוא. הפיוט כתוב ארמית ובראשי חרוזותיו מופיע אקרוסטיכון של א"ב כפול ואחריו שמו של מחבר הפיוט 'מאיר ביר רבי יצחק, יגדל בתורה ובמעשים טובים, אמנו, וחזק ואמץ'. כל החרוזות מסתיימות באותיות 'תא' - לרמז על התורה, שאין לה סוף, ואף משהגיע אדם לאות ת, מיד הוא חוזר ומתחיל ב-א.

בדרכי חייני לעילוי נשמת הרב אורי דסברג ז"ל

"...לדעת מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, ויבדלחט"א מרן הגר"ש ואזנר שליט"א ומרן הגר"נ קרליץ שליט"א, אסור לנסוע מעל המהירות המותרת בתקנות התנועה גם אם לא נראית לעין כל סכנה בכך".

פסק הלכה זה בקע ונשמע בערב פסח השתא מאלפי בתי אב מדיסקה הו"ב הייחודי שהופק על ידי ארגון 'חיים בדרכים', בשיתוף עם עיריית מודיעין עילית והרשות اللاומית לבטיחות בדרכים.

מה הטעם לפסק הלכה זה?
כה מטעים מרן הגר"ש ואזנר שליט"א בספרו "שבט הלוי" (י, רצא) בענין:

"הירוס הסדר מביא לידי סכנה בנפש, כידוע".
אם לא נצמד למסורת לכללי התנועה, היה וכל אחד מחליט איך, כמה ומתי, ועושה דין לעצמו, הרי זה הריסת הסדר בדרכים, ו"הירוס הסדר מביא לידי סכנה בנפש, כידוע".

ו"דין שמירת הנפש - כיוון שהתורה כתבה מצוה זו בלשון שמירה, בעינין שמירה ודאית. דכך היא צורת המצוה: שלא יהיה אפילו צד קל של סכנת נפשות. והוא כעין 'לא תעמוד על דם רעך'. וזה מדויק בלשון הרמב"ם (הל' רוצח ושמיה"ג יא, ד) שהאריך וכתב 'מצות עשה להשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה'. מכאן שהזהירות בדבר יפה יפה - זו צורת המצוה! (מרן הגר"ש ואזנר שליט"א 'שבט הלוי' ו, קיא).

לא חשבתי לגעת בנקודה זו אילויל הייתי מחוייב בכך, הודות לרחה לחש השואל העובר מדי פעם בינותינו. "הלא הכל משמים! אז מה כל המלל מסביב לנושא?"

כך יש השואלים לפעמים.
כתשובה, בשורות הבודדות שנותרו לנו, לא נציין את לשון המסילת ישרים בפרק ט, גם לא את פסק השולחן ערוך י"ד סימן קטז או בחר"מ סימן תכז, או את הסברו של החינוך מצוה תקמ"ו. די לנו והותר בציטוט דברי הרמב"ם ז"ל באגרותו (אגרות הרמב"ם, הוצ' שילת, ח"א עמ' ער-רעא) לתלמידו חביבו ר' יוסף ב"ר יהודה ז"ל, לשאלתו של זה האחרון בענין "קץ קצוב לחיים". וזה לשון הרמב"ם:

"ועשית מעקה לגגך" - יורה זה הפסוק, כי ההכנה והזמנת האמצעים לשמירה מן המקרים הממיתים - ירחיקו פגיעתם וכו'. וכאשר ראינו שזיזנו יתעלה על המעקה, ידענו שההכנה מועילה, והזמנת האמצעים מרחיקה הסכנה, וכו'. ומורה זה שהחיים בעולם הזה אינם קצובים עד שלא יקטעום הפגעים".

"יראת ה' - תוסיף ימים".
הר"ב אשר מורסקי
הכותב הינו י"ד ארגון 'חיים בדרכים' ומחבר הספר 'נתיבות חיים' - זה"ב כהלכה לפניות ולקבלת עלון 'נשמרתם' במייל: chaim-b@bezeqint.net